

Leselkedő magány 2.

Dsida Jenő

Lektorált változat

A VERSLISTA által kiírt nyílt pályázatos írásokból – PDF-ben – 2021

Lektor: Kutasi Horváth Katalin

A pályázatra 37 írás érkezett be.

A zsűri döntése alapján

I. helyezett lett:

Horváth-Tóth Éva: Az az este

II. helyezett lett:

Holécziné Tóth Zsuzsa: Nocturno* (Éjjeli zene)

III. helyezett lett:

**Homovics Panna: Amikor egy ajtó bezárul
című írása.**

KORCSOPORTOS KÜLÖNDÍJ:

Murvai Vince Botond: 16 évesen a magányról

Gratulálunk!

Fári Zoltán: Magyar vagyok

Bárhol vagyok, Magyar vagyok!

A nagy utazás?!

Nagy utazás előtt
mit is tegyek én?

Szatyorba csomagolt
magyar holmit teszek én.

De mi legyen a Magyar?
Hisz magam se tudom én,
hiszen az országot
elfecsérelték már rég!
Lesz benne magyar föld
némi savanyúval,
édesség, csöpp kis
maradékkal.

Honatyánk, mit prédáltak,
népre szabadkozva.

De nem tudták! Mi van
e magyar honban?
Kóstálni kóstálták.

Dollárba - forintba.

De nemesi szív?

Nem találni frakcióba'.

Kóstoltam földjét
kesernyés ízével.

De meg kell tanulni
Élni ezzel a földdel!

Készülök utamra
fenegyerekként.

De nem tudom,
mit tegyek bele még?

Hogy hová indulok?
nem is tudom én,

LESELKEDŐ MAGÁNY 2.

vagy az ország indul
ellenem épp.
Fordulóúton vagyok,
csomagolófélbe',
csak nem tudom, hogy
én megyek, vagy hozzám térnek?
Nem tudom, hogy hol vagyok.
Csomagolás közben
távozni akartam,
vagy hozzám jöttek?
Magyar vagyok-e
vándorlás közben,
vagy hozzám jönnek
a vándorlók éppen?
Hol lakom?
Tudom-e otthonom?
Vagy mások írják
nékem otthonom?
Cipőm s kabátom
színét viselem.
De nem tudom,
hogy felvehetem-e.
Magyarnak vallom magam,
de a színskála marad.
Marad-e tegnaptól holnap?
Lesz-e folytatás,
mi marad magyarnak?
Tegnapból indulok,
holnapba lépek,
hátam mögött
vajon mit lépnek?
Magyarnak lenni?
Savanyú szőlőt enni?
Nyugatnak mindent

édesnek eladni.
Fáztam már eleget,
fizettem több mindent.
De lelkeim tisztaságát?
Nem adtam senkinek!
Külhoni pénzsóvár,
ki pénzét teregeti,
megvehet bármit.
De lelkeim? Nem mérheti!
Külügyi főosztály
nyáját terelgeti,
de a magyar nép
ezt nem engedheti.
Hozzám nőtt e föld
összes keservével.
Gyermekszületés
minden nyekergéssel.
Batyum az nem nagy,
csöpp kis szakajtó,
de benne a jajszó
nagyon fárasztó.
Batyummal készülök
a föld járására,
de oly sok a nyögés,
hogy belesorvadok.
Vigyem-e a nyűgöt
Európa-szerte,
vagy dobjam ki felét
az országút felett?
Nem tudom, mit tegyek
terhekkal lelkeimen?
Csak azt tudom, az ország
terhekkal van tele.
Mit bír még a magyar nép

két dolgos kezével?
De ezernyi prófétát
nem bír el már régen.

Tanult a törökből
az osztrák hódoltságig.

Mit akar a kormány
e csöppnyi parasztságtól?

Csomagot készítek,
a tarisznyám tele.

De a magyar nép szíve
sehogy se fér bele,
amit viszek én
a hátamon, tele.

A hátizsák a nyűggel
van tele.

Mit mutassak meg a külhonnak?

Kik vagyunk mi, magyarok?

Hisz világ életünkbe'
eladtuk otthonunk.

Hosszú útra indulok,
a táskám már tele.

De mi, magyarok
már nem fértünk bele.

Magyaráznám én a szívünket,
hogy hol terem a Magyar
a mező szélén.

Nem félve a téltől, sem a délibábtól.

Ettől magyar a nép,
nem fél minden párttól.

Míg a pártok szervezkednek,
a dolgos kéz meg kártol,

indulok egy útra
batyuval kezembe'.

De annyi a szenny,

hogy nem fér már bele.
Tehát tisztán indulok,
nemesi gondolattal.
Mit honatyám teremtett
puszta kézi joggal.
Sosem bántotta a népet,
ha csak szalonna jutott,
csak akkor, ha szalonnából
csak korbács jutott.
Mit pakoljak egy hosszú útra
magyar szívből eleget?
Van két dolgos kezem,
veszek bele kenyeret.
Hosszú útra indultam hazámba.
Kenyérrel kezemben.
Csak nem tudom, elindultam-e.
Vagy a haza tért meg? Hozzám? A Hazám?

M. Simon Katalin: Ellobbanó lángok

Szeptember. Bár száraz falevelek zörögnek az útszéli fák alatt, a tűző nap és a sárgával tűzdelt zöld lombok még a nyarat idézik. Kezében is az őszirózsák, melyeket nevelőanyja sírjára visz, elmúlást megvető derűvel virítanak.

Míg léptei néha ritmust tévesztve, máskor magabiztos céltudattal kopognak a temető felé vezető macskaköves úton, gondolatai a múltban kószálnak. Bár nem ő szülte, de saját gyermekeként nevelte fel. Bonyolult családi rend volt az övéké. Két fiatal özvegy, a nő egy hároméves kisfiúval, a férfi egy kétéves kislánnyal, aki ő volt, házasságot kötött, és született még négy közös gyermekük. Visszagondolva gyermekkorára látja magát testvéreivel együtt, mint csokorban ölelkező tarka virágokat, amelyből a magokat később szétszórta a szél, de ahová lehulltak, ott gyökeret eresztettek, és új életet teremtettek maguknak. Néha összegyűlnek nagy örömmel a világ minden tájáról szülővárosukban, de

LESELKEDŐ MAGÁNY 2.

sohase tudják eldönteni, hogy zöldfülű korukban, egy vasárnap délután, ki ette meg a tálról az uzsonnára szánt almás süteményeket.

Most emlékei tárából fekete-fehér képek bukkannak elő. Emlékek, amelyeknek felidézése lelkében mindig vihart kavar.

Ez itt a Vártemplom. Büszkén emlegetted, hogy téged ebben a nagy múltú öreg templomban kereszteltek, majd első férjeddal itt mondták el az örök hűség fogadalmát. Szomorú, hogy ki oly sokat jelentett számodra, korán elhagyott. Nem ő döntött így. Démoni lélek irányította a gyilkos kezét, mely a halálba űzte mellőled. Hitvallásodból - miszerint „Égni csak nagy lánggal érdemes, ez ad értelmet életünknek” - számtalanszor merítettem erőt életem folyamán. Tőled tanultam meg talpon maradni, valahányszor az élet térdre akart kényszeríteni. Amikor apánkat temettük, még nagyon fiatal voltál. Temetésén álltunk beléd kapaszkodva, míg a sírgödör sötétje örökre elnyelte koporsóját. Nem sírni kell - mondtad akkor is -, hanem cselekedni. A sírás a gyengék kiváltsága.

Az évek teltek. Lelkedben a lángok sorra ellobbantak. A paraszat újra felszítani már nem maradt erőd. Akkor engedték a kísértésnek. Azt hitted, legyőzheted az életet is. Azonban valahányszor megpróbáltad, ki sorsunkat intézi, mindig megmutatta, hogy az utat, melyet számodra kimérttek, végig kell járnod. És az élet győzött újra és újra. S amikor mégis eltávozni kényszerültél e földi világból, szótlanul megadtad magad végzetednek. Ítélni nem az én dolgom. De a gyász jogán lelkem lázong, megbontva belső rendemet.

Perzsel a nap. A hegyek felől sötét felhők közelednek a temető fölé. Száraz falevelek emelkednek a magasba, majd erőtllenül lehullnak az út porába. Vissza kellene fordulnia, de nem teszi, pedig szinte megbénítja a fenyegető vihartól való félelme. A temető kapujában azonban megtorpan. Éles fény villan, s a csattanás erejétől egy pillanatra megáll körülötte az élet. A szél öltre kel a sírok közötti fákkal, mintha ki akarná csavarni őket a földből tövestül. Mégis összeszedi bátorságát, és továbbmegy. A sírhoz ér.

- Bocsáss meg! Sietnem kell, látod, tombol a vihar - szabadkozik, s lete-szi a virágokat a kopjafa tövébe.

Abban a pillanatban már mindent elsöprő erővel szakad a zápor a temetőre. A vastag vízfüggöny eltakarja előle a kijáratot. A víz súlyától földig hajló faágak is útját állják, s ő a sírok közötti ösvényen áll és túri, hogy védtelen testét a zuhatag korbácsolja. Egy idő múlva azonban landad a vihar ereje, és a ritkuló esőben megpillantja a sétányt, amelyen elhagyhatja a temetőt.

Elkéssett esőcseppek igyekeznek eltűnni a nap útjából, melynek sugarai már kegyesen simogatják a tájat. Biztos léptekkel halad hazafelé, miközben lelke élvezi a katarzisz szülte nyugalmat. Tekintete a felszálló párán túl csodálatos tüneménybe ütközik. Megborzong a látvány szépségétől: Vele szemben fényes szivárvány koszorúzza a tisztuló eget.

Szabóné Horváth Anna: Ólalkodó magány

Egyedüllet lesi minden percem.
Büntet, pedig rosszat én nem tettem.
Vagy bűn az, hogy tebeléd szerettem,
S míg voltál nekem, veled nevettem?

Fáj, hogy senki sem szól, fúrja lelkem.
Ki vigyáz rám majd lázas betegen,
S ápol reszkető, fázós teleken,
Ha magány leheli kihűlt testem?

Sötét gondolat héjáz felettem,
Savként mardos a büntudat bennem,
Mért nem szállt el előbb az én lelkem?
Édes nyarakat veled temettem.

Sírban porlad léted, mely elveszett.
Rettegek, nincs már akit szeressek...
Csillagokban lényedet keresem.
Izzó fényükben látom szemedet,

S asztalhoz ül velem a képzelet.
Megosztom vele hideg étkeimet,
Közben felidézek emlékeket...
Szél szárítja forró, sós könnyemet.

Ősz vonszolja sejtelmes leplemet,
S keze szital rám fagyos permetet.
Csöpp remény sem vergődik már bennem.
Tudom, utánad kell majd mennem.

Itt jár a tél, amputál, ijesztget,
Feledést takar majd rám csöndesen...
Véges az élet, vár a végtelen,
S a lelkelem összeforr a lelkeiddel.

Jószay Magdolna: Leselkedő magány

Mindig a sajátod minden felelősség,
dönthetsz így vagy úgy, egyvalami biztos:
nincs vitatkozás, ez előny és nyereség,
minden a te ügyed, senkinek nem fontos.

Bármi problémát, bajt csakis te rendezhetsz,
észre nem igazán vesznek, ha beteg vagy,
ahogy telik az idő, egyre hűvösebb lesz,
nincs semmi más, csak magad vagy magadnak.

Sötét, félelmetes, rideg és nyomasztó,
ritkán és korábban is észlelted nyomát,
akkor nem számított, de immár aggasztó,
sűrűbben veszed észre a leselkedő magányt.

Ajánljuk a Képzeld el... c. irodalmi folyóiratunk honlapját:
<http://kepzelde.hu>

Brauer Adrienn: Lélekfegyenc

Börtönbe zártan él,
Kinek lelke páncélkabátot hord,
S áttörni fél,
Rideg és zord.

Nem mosolyog a napsugárra,
A mellé szálló pacsirtára,
Nem hallja meg énekét,
A fül süket, már némán él.

Nem csodál, s nem remél,
Érzései teste oly csekély.
Szorít a rablánc, nehéz a súly,
Beismerni a hibát elíratlanul.

Mint elfagyott gyökér
A virágzó lomb ölén,
Együtt él, de testtől a lélek
Már messzi távolba tévedt.

Magányos a vándor,
Lehet e világon bárhol,
Ha szívének kulcsa
Eldobottan hever a múltban.

Lönhárd Ferenc: A halas bicska

Van annak tán 15 éve, hogy egy falusi temetőben jártam, több alkalommal is. Nem volt benne semmi különös, csak egy megbízást kellett ellenőriznem, szívességből, egyik ismerősöm kérésére. Neki valamilyen hozzátartozói ott nyugodtak, és mivel én akkoriban többször is meg-

fordultam arrafelé, megkért, nézzem meg, hogy miként teljesítették megbízását a felfogadott sírgondozók, mert hát annyi mindent hall ma-napság az ember... Amit már első látogatásomkor megállapíthattam: a falu nem nagy, a temető meg azt mutatja, hogy valaha nagyobb falu lehetett, és viszonylag tehetősebb lakókkal. Sok volt ugyanis a nemes kövekből készült síremlék, kriptá, de volt bőven műkőből készített lezárt sír is, és hát persze az ilyen helyen szokásos galambok, feliratok, domborművek, Jézus- és Szűz Mária fejek, és sírversek is a sírokon. A temető egyébként szelíd lankás, homokos domboldalban feküdt, nem messze a műúttól, autóval könnyen oda lehetett jutni, és a domboldalról látni lehetett a közeli templom tornyát, és körülötte a falu nagy részét is. Szóval akkoriban többször is megfordultam itt, nem is találtam rendellenességet, mert a megbízottak derekasán ápolták ismerősöm rokonainak sírját, mindig öröm volt beszámolnom róla. Többször is láttam az egyik parcella rövid utcácskáján elhelyezett padon egy amolyan nyolcvanasnak látszó bácsikát üldögélni. Egyszer, éppen koratavas volt, és a tél következményeit kellett földerítenem ismerősöm hozzátartozóinak sírjánál, amikor egészen véletlenül szóba elegyedtem ezzel az emberrel. Volt ugyanis a környéken egy hajdani földvár, és azt tudakoltam tőle, hogy tudja-e esetleg, hogy látogatható-e, és miként lehet oda a legegyszerűbben eljutni. Azt mondta, hogy ő még nem járt ott, nem bocsátkozna találgatásokba. Ahogy mellette ültem a padon, észrevettem, hogy három egyforma sírt látok szemből, és egy üres sírhelyet. Udvariasan megkérdeztem: - A családja tagjai nyugszanak itt?

- Van, aki igen, és van, aki nem - mondta. - De itt lesz az én nyughelyem is - mutatott az üres sírhely felé. Látva tanácstalanságomat, folytatta: - Ott szélről fekszik Gábor, a legjobb barátom. Mellette Miklóska, aki majdnem a fiam, de én ma is annak tartom. Mellette Erzsó, a feleségem, Miklóska anyja, és majd mellé kerülök én...

Érdekelni kezdett a szokatlan mondóka gyökere.

- Mesélne róluk? - kérdeztem.

- Igen, de készüljön föl arra, hogy nem szokványos történetet fog hallani!

- Jó - mondtam. - Amúgy is szeretem az érdekes történeteket.

Egy kicsit várt, aztán a zsebéből elővett egy kis bicskát. Valaha nekem is volt olyanom, de elveszítettem, pedig nagyon a szívemhez nőtt. Egy viszonylag kis méretű, halat ábrázoló, fémnyelű bicska volt. A pad mellől fölvevett egy vesszőt, amit nyilván ő hozott magával, és faragni kezdte. Aztán a bicska pengéjét fogva a nyelvél ütögetni kezdte a vessződarabkát, amit levágott a nagyobb vesszőből. Elmosolyodtam, tudtam, hogy mi lesz belőle. Ő meg mesélni kezdett:

- Tudja, kihoztam ide ezt a szelence-vesszőt. Nem is tudom, hogy miért. De bizonyára oka van ennek is. Semmi sincs ok nélkül, mi legalábbis ezt tartottuk egész életünkben.

Ütögette tovább a vessződarabot a bicska nyelvél, majd bevágta a vastagabb vége előtt egy bő csentivel, aztán körbevágta a szelencének nevezett orgonavessző kérgét óvatosan, majd megtekerte a körbepaskolt kérget, és az szelíd reccsenéssel elvált fájától, s ő kihúzta a kéregből a vessző fáját. Sípot készített! Éppen úgy, mint gyermekkorunkban mi is! Jó volt nézni. Aztán tűnődve beszélt tovább.

- Tudja, én még levante voltam a háborúkor, így nem vittek el katonának. Barátomat, Gábort, aki csak bő egy évvel volt idősebb nálam, meg behívták 44-ben, és a frontra vitték. Jó darabig sem az akkor még élő szülei, sem én, sem Erzsó, akinek udvarolt, semmit sem tudott róla. Közben aztán engem is behívtak, 27 hónapra. Egy darabig haza sem jöhettem, de ha engedtek volna is, nem volt pénzem az utazásra, mert az akkori szokások szerint az ország másik végében katonáskodtam. Jó egy év után tértem haza három napra, éppen búcsúra. Tudja, az akkor még nagy ünnep volt falun. A búcsúbálban Erzsóval táncoltam, és Gábort tudakoltam tőle. Nem tudott róla semmit. Azt mondtam neki: „Ha úgy gondolod, én itt vagyok, ha kellek.” Magához húzott, és úgy nézett rám barna szemeivel, hogy azt sosem feledtem el! Még nem szereltem le, amikor levelet írt, hogy megjött Gábor, épen, egészségesen, amerikai fogságból, Németországból, többnyire gyalog. Ott azt mondták nekik, hogy idehaza kommunisták vannak hatalmon, és ha lehet, ne vonaton utazzunk, mert azokat erősen figyelik, akik Németország felől térnek haza. Némi pénzt kaptak, éhen nem haltak, de óvatosan, több hét alatt,

LESELKEDŐ MAGÁNY 2.

a kis forgalmú határátkelőkön, vagy zöld határon tértek vissza többen, így ő is. Leszerelés után aztán összetalálkoztunk.

(Közben elkészült a síp, a kis halas bicska, meg a még gyerekkorban begyakorlott mozdulatoknak hála, meg is szólalt. Jó volt hallani a hangját!)

- Gábor az apjék földjén dolgozott közben, úgy, mint a háború előtt. Volt tehenük, lovaik, disznai, különféle baromfik, és talán tizenhat hold földjük. Sokat dolgoztak! Én meg az akkor kezdődött iparosítás miatt előbb Komlón, a bányánál, majd Sztálinvárosban, az építkezéseken dolgoztam, idehaza keveset voltam. Ha hazajöttem pár napra, mindig Erzsóhoz vitt az első utam. Mint később kiderült, Gábor is látogatta. A munkahelyemen, ahogy akkor másokat is, „kiemeltek” és tanfolyamra küldtek. A szüleim, akik már idősek, és nem is egészségesek voltak, féltettek. Félték az új rendszertől is, mert pl. Gábor szülei is kulákoknak számítottak! Szóval volt baj bőven. Egyszer, amikor négy napra hazajöttem, Erzsó azt mondta, gyermeket vár. Azonnal azt kérdeztem: „Leszel a feleségem?” Igent mondott. A szüleim hallgattak, szerény lakodalmunk volt, én meg mentem vissza dolgozni. Megírták a szüleim, meg más jóakaróim is, hogy Gábor naponta bejár Erzsóhoz.

- Maga erre hogy reagált? - kérdeztem.

- Szerettem! Tudja, mi úgy tartottuk, hogy a 3 k-t kell a házasságban alkalmazni, ha szeretjük a társunkat!

- Ezt még nem hallottam! Mi az a 3 k?

- Ha szeretünk, akkor nem kutakodunk, nem követelünk, de nem is kérkedünk vele!

Ezt úgy mondta, hogy értse meg mindenki, e nélkül nem megy!

- Szóval nem csináltam jelenetet, részemről ment minden úgy, mint annakelőtte. Aztán megszületett Miklóska, aki Erzsó apja, és nagyapja után kapta a nevét.

Én visszamentem dolgozni, Erzsó nevelgette a gyereket, és mint jóakaróim írták, Gábor is naponta látogatta őket apámék házának udvari szobájában, ahol élünk.

- Nem kérdezte Erzsókat erről?

- Nem. Ő mondta el, hogy ha vele élne, én hiányoznék neki, így meg ő hiányzik...

- Erre mit szólt?

- Szerettem! - morrant rám. - Gábor meg a barátom volt, és maradt!

- Nem okozott ez kettejük barátságában feszültséget?

- Részemről nem, azt hiszem, ő is elfogadta így. Erzsó azt szokta mondani, amikor már idehaza dolgoztam a KTSZ-ben, hogy szeretné, ha mostantól Gáborral hálna! Akkor én nem nyúltam hozzá. Aztán ez tartott vagy két-három hétig, és folytattuk ott, ahol abbamaradt. Ekkor meg nyilván Gábor várt...

Miklóska növekedett, okos, ügyes kislegény lett. Nyolcéves volt, amikor ezt a kis halas bicskát vettem neki a búcsúban. Sajnálatomra nem igazán érdekelte, inkább a traktorokat figyelte, amelyeket a tsz-be hoztak, és minden szabad idejében a traktorosok körül forgott. Sokszor még a nem szabad idejében is. De jól tanult, nem szidtuk. A faluban pusmogni kezdték, hogy nem tőlem való a gyerek, mert kiköpött Gábor. Ez igaz is volt, mert amikor egyszer egy hónapos iskolába küldtek, hogy építési brigádvezető lehessen a munkahelyemen, valami apró baleset miatt vérképet készítettek a gyerekről, és abból derült ki, hogy olyan a vércsoportja, hogy tőlem semmiképpen sem származhatott.

- Erre sem szólt semmit?

- Mit kellett volna mondanom? Gábort jól ismerte, minden nap betért hozzánk, nagyon jó viszonyban voltak. Úgy éltünk mi négyen, hogy sokan arról álmodni sem mertek! Aztán gyors egymásutánban elmentek a szüleim, az egész házat lakhattuk, nem egyszer Gábor is nálunk éjszakázott Erzsóval a nagyszobában, ha már elaludt Miklóska.

- Erre sem volt szava?

- Látom, nem érti! Szerettem!

Aztán Miklóska épp 10 éves múlt, Erzsó mondta, hogy babát vár. Mi is vártuk.

Talán a 8. hónap végén járt, én éppen nem voltam odahaza, vidéki munkánk volt, amikor délután az udvaron összeesett, és mire Miklóska ráta-lált, már nem volt eszméleténél. A kórházban meg beszállítása után meghalt, és a baba is. Azt mondták, az halt el benne, és a fertőzéstől ő is. Együtt sírtunk Gáborral. Aztán Gábor a nevére vette Miklóska-t, ha

LESELKEDŐ MAGÁNY 2.

már vér szerint is az övé. Tudomásul vettem, de szinte mindig együtt voltunk hármásban, ha csak lehetett.

- Nem nőszült újra később sem?

- Látom, ezt sem érti! Nem találtam olyan tekintetet!

- Milyent?

- Aki úgy tudott volna rám nézni!

- Hogyan nézett?

- Csak azt mondhatom, talán az Istenre néz így a hívő!

- Nem is próbálkozott?

- De. Tudhatja, hogy nagy erő a muszáj. De senki sem nézett rám úgy! Egyszer beszélünk Erzsóval erről is. Azt mondta nekem: „Tudod, Gábor a magabiztos nyugalom, te vagy az égető tűz. Nekem mindkettő kell. Egyszer ez jobban, másszor amaz.”

- Mit felelt neki?

- Szerettem! Mit kellett volna mondanom?! Azt se értem, miért is mondom el ezt most magának! Látom, nem szeretett még senkit, hiába is magyarázom!

Néhány pillanatnyi hallgatás után aztán megszólalt:

- Na, Isten áldja!

Vissza se nézett, otthagzott.

Nemrégiben ismét, ezen a számomra annyi titkot jelentő temetőben jártam. A három sír ugyanúgy, a negyedik hely üres. A hajdani padot felújították, látszott, hogy gondozzák a területet. Körülötte fölkapálva a homokos föld. Amint szemlélődtem, egy barna foltot láttam meg a friss homokon. Mint gyermekkoromban, megkapirgáltam, mi is lehet alatta! Némi kotorászás után rozsdás fémet emeltem ki a homokból. Egy halas bicska volt az.

Jószay Magdolna: Magányos jövőben

Ott a sarokban
valami sötét lapul,
még ismeretlen.

Egyedül vagyok,
de még nincs tán annyira
a magány részen...

Ám a gondolat,
ha szükségem lenne rá,
ki lesz majd velem?

Ott a sarokban
ez a leselkedő magány
még ismeretlen.

Brauer Adrienn: Én csak sétálni szeretnék

Én csak sétálni szeretnék,
s ne kérdezd, miért,
lábnyomomat ne kövesd többé,
mohaágyat teríts lépteim körél!

Párnám lett a csend,
csak a nap hárfázik megállíthatatlanul,
de bús felhőkkel ne hallgattasd el,
engedd szabadon, míg bealkonyul!

Szél motozza arcomat gyengéden,
s a leveleket táncra hívja,
tangót lejt most minden nyírfa,
ünnepi ruhában újra és újra.

Ne szólj most hozzám,
hogy meghalljam erdőnek sóhaját,
szavaiddal ne törd meg
vén tölgynek bölcs szavát!

Ne érints, s ne marasztalj,
engedj el, de ne haraggal,
törött ágról, hol rügy fakad,
utam tudom, merre tart.

Én csak sétálni szeretnék,
vadvirágok mentén,
szabadon.
S közben lelkükké válni.

Buday Éva: Leselkedő magány

Hogyan mondjam el neked, mily árva lett szívem,
Szívem tudta, végtelen hosszú álmot pihensz.
Elhagyni készülsz végleg, de még fogom a kezed.
Angyalok zenéje kísér, végleg elmentél, itt hagytál.

A szörnyetegnek hitt magány szólt hozzám: „Ne félj!”
Hitttem neki, erősített hitemben, hogy itt vagyok én.
Nem hagylak egyedül, bennem mindig is bízhattál...
Szívem-lelkem üres, védtelen. Mi lesz velem ezután?

Csend magánya ébreszt szánalmas reménytelenségből.
Tárd ki a karod, nyiss ajtót a szeretetnek tiszta szívből,
Életadó varázserő-megújító, nincs esélye a magánynak.
Az ember és az élet örök valósága élő, titkos energia.

Bármilyen nagy az életöröm, az élet határidőhöz van kötve.
Élj az időben, ami még a tied, egyetlen parancs hajt előre:
Túlélni. A hit az, amikor a lélek elmerészkedik oda, ahová
Szem már nem lát, nem létezik, csak szeretet, magány nincs.

A KMI-VERSLISTA honlapja: <https://www.verslista.hu>

Lönhárd Ferenc: Őszvégi borzongás

Vadlúdhad vonul a vérző égen,
S olvad az alkonyi napba,
András-nap körül sok éve nézem,
Mint foszlik el V alakja.

Már csak az emlék őrzi a légben
Örökre tovatűnt nyomát,
Míg szemlélem a vöröslő kéken,
Hogyan száll a csapat tovább.

Egyszer csak pislá csillagok gyúlnak,
Hidegbe mozdul az este,
Miközben lassan a percek múlnak,
Estharang szitál a csendbe.

Bim-bamját teríti szerte a völgyben,
Lágyabbá oldva az estét,
Apó vonszolja, leszálló ködben,
Fáradó, gyengülő testét.

Ő, mint a ludak, pihenni vágyik,
S háza felé botorkálgat,
Ha eljuthat az ódonvert házig,
Magában, hűs ágyban hálhat.

Viskója hideg, magánya dermedt,
Jó szóval senki se várja,
Álmában sokszor látja a vermet,
Amiben nyugszik a párja.

Hajnalra kopogós lesz a sár is,
Zúzmara lepi a tájat,
Bácsikánk jobbra hiába vágyik,
Ridegség veri a házat.

Reggel új csapat vonul az égen,
Lármázva, gágogva szállnak,
Vélük enyésznek, s tűnnek el szépen,
A szelíd, a zsongó vágyak.

Marad a lélekörlő, alélt magány,
Marad az egykedvű élet,
Az aggnak örök bánat, és talány,
Ifjú reménye mivé lett.

Köd gomolyog a zúzmarás völgyben,
Odakint semmi sem lármáz,
Csak a szél hint szét a darás ködben,
Egynéhány elhaló gá-gát.

Pár sötét levél hull még a fáról,
Nem bírván el saját súlyát,
S alkotja meg a földön, magától,
A vágyak gyászkoszorúját.

M. Simon Katalin: Korai alkony

Olimpia nagyszerű lány volt. Tanítói diplomát szerzett és tanított, de nemcsak eszével, lelkével is. Alacsony, vékony termete, okos tekintete sokféle képességét rejtették. Sorra letette fokozati vizsgáit, míg elérte a legmagasabbat, az első fokozatot. Tette mindezt szótlan kitarással, amelyet végtelen szerénységgel ötvözött. Ha barátot akartál, Olimpiánál hűségesebbet nem találtál. Ha segítségre volt szükséged, ő volt a megtestesült készség. Olvasottsága, műveltsége, bájos humora kellemes társalgó lényvé varázsolták. Csak akkor vált zárkózottá, és háraitotta el diszkréten a kényelmetlen kérdéseket, ha férjhezmenetelről kérdezte valaki. A rossznyelvek azt suttozták: Olimpia válogat. Olimpia nem válogatott. Féltett gonddal védte sebzett lelkét egy újabb

A VERSLISTA ÁLTAL KIÍRT NYÍLT PÁLYÁZATOS ÍRÁSOKBÓL...

csalódástól, amelyben a tanítóképző utolsó éveiben volt része. Szülei és testvérei tiszteletben tartották érzéseit, döntéseit, nem faggatták, nem is unszolták a házasság felé. Életét tanulás, tanítás, továbbképzések tették teljessé.

Egy esős őszi napon mégis felröppent a hír, hogy a Molnár lány férjhez megy.

- Kihez? Kihez? Kihez? - kóválygott a kérdés, mint egy kergettyű visszhang. Egy idő múlva, bár bizonytalanul, a felelet is elindult a kérdés nyomában:

- Tanár... Tanár... Tanár...

- Púpos... Púpos... Púpos... - fűzték hozzá nemsokára lefittyedt szájszélel a hírek hordozói.

- Púpos? - kapta el a szót egy vijjogó hang. Ezért kár volt negyven évig várni!

- De művelt úriember - próbált lazítani a hurkon egy másik.

- Na és? kit érdekel? A púpos az csak púpos - eresztette ki fullánkját az előbbi.

A polgári esküvőn tolongtak a kíváncsiskodók. Amikor az ifjú pár megjelent a házasságkötő teremben, a szájtátók csoportján csalódottság hangja hullámozott végig:

- Ügyes ember... Mit számít az a kicsi púp a hátán, attól még lehet férfi a talpán - kacsintottak össze kaján mosollyal azok, akiknek előre szaladt a fantáziájuk.

Esküvőjük után Olimpia férje házába költözött. Mosott, főzött, takarított és tanított. Hogy házasságuk milyen volt, csak ők tudhatták. Vagy mégsem?

Egy idő múlva újra szárnyra kelt, ki tudja, honnan, ki tudja, kitől a pletyka:

- Veri... Veri... Veri az ura...

- Veri az ura? - kapta szája elé a kezét egy kérdezetlen. - Ugye megmondtam, hogy ennek a házasságnak nem lesz jó vége!

- Hallgass már! Mit huhogsz, mint egy vészbagoly? - szólt rá egyik-másik asszonyra a férje -, rágjátok szegény asszonykát, mint kutya a csontot!

LESELKEDŐ MAGÁNY 2.

Eközben Olimpia olvadt, mint a fogyó hold.

- Mióta köhög? - érdeklődött az akupunktúrás orvos.
- Pár hete. Kezeltek, de nem múlt el. Most a hátam miatt jöttem. Nagyon fáj.
- Menjen, kérem, és kezeltesse a köhögését, azután visszajöhet! - utasította az orvos.

Olimpiát beutalták a tüdőkórházba. Nemsokára szájról szájra járt a sötét tudósítás: Rák.

- Rák! Rák! Rák! - verték vissza a falak, mindenütt, amerre a szörnyű hír keringett.

- Rááák? Na ennek is vége! - jött a halálos ítélet az okoskodók szájából. Abban az évben nehezen érkezett meg a tavasz. Mintha vonakodott volna elhozni a megújulást. Végül aztán csak kivirult a rét, az erdő, a mező. Az embereket hajtotta a jó idő, munkába temetkeztek, megfledkezve a mások bajáról. Aztán a tavaszra nyár jött, majd beköszöntött az ősz, mely gyümölcsét aratta elődei munkájának.

Olimpia behunyt szemmel feküdt kórházi ágyán. Olyan gyenge volt, mint egy korán hervadó virág.

- Itt az ideje, asszonyom, menjünk, ha szeretné látni a naplementét! - szólította meg ágya mellé lépve a nővér. Kerekesszéke segítette, és kivitte az erőtlen asszonyt a kertbe az öreg tölgyfa alá. Ő is melléje ült egy padra. Együtt nézték, amint a dombok mögött eltűnik a korai alkonyat gyenge fénye. Mintha az örökkévalóság nyugalma szállt volna akkor a kórház kertjére. Az elmúló nap mélézó csendben várta az éjszakát.

A nővér bevitte betegét a kórterembe, ágyába segítette, s miközben jó éjszakát kívánt neki, még láthatta ellobbanni szeméből az utolsó fény sugarat.

Odakint a holdfényben egy tölgyfa halkán sírdogált.

**Állandóan frissülő irodalmi pályázatok a
<http://poeta.hu/aktualis-palyazati-kiirasok/> oldalon**

Fári Zoltán: Szobám csendes zugában

Szobám csendes zugában
roskadozva ülök a magányban.
A nap fénye még bekacsint
ablakom párkányának egyik sarkába,
roskadtt ágyamra.
Leselkedő magány, talán engem keresel
mélabúsan mellém heveredve?
Hogy csevegj egyet?
De úgy megijedt,
ijedtében gyorsan tovább reppent.
Meglátta az évek rakta ráncokat,
sok munkától hajlott hátamat.
Settenkedő - leselkedő magány,
mit vártál el fáradt vénembertől?
Nem kell leselkedni, meglesni a magányom,
nincs mit szégyellni megfásult múltamon:
évek hosszú sora rám mérte a súlyokat,
testemre meghúzta a ráncokat.
Ne leskelőd, te, magány,
mert veled is elbán' a ragály!
Ragályos kórság ez a magány,
ha beletemetkezel, elvihet a halál.
Írom hát soraim sorba',
magányomba temetkezve
rakom a rendeket sorba.
Magányomban írok,
ha nem lesnek, néha sírok.
Magába ölel a csend,
néha szunnyadás.
Leselkedik rám a magány,
Velem magára talál.

Kalocsa Zsuzsa: Leselkedő magány

Tüzes alkonyat húrján jött az est,
karjában méla csend, hamvadt a fény.
Ne siess, kérlek, maradj itt velem,
mert ma magányos lettem és szegény!

Az éj sötét, csillagokat mutat,
tudja, hogy reggelre mind kihunyhat.
Késői madár szállt a magasban,
jaj, Istenem, egyedül maradtam!
Ültem az üres, hideg szobában,
lassan barátkoztam a homállyal.
A csend és magány lett vendég nálam,
falakon sejtelmes árnyak vártak.

Cserben hagytak már a legszebb percek,
leejtettem a bánatos lelkem,
oly nesztelen, hogy észre sem vettem.
Befalaztak a napok, az évek,
rég elfeledett engem az élet.
Álmaim a bezárt falak között,
feketék lettek a fénylő gyöngyök,
panaszom nyög a zárt ajtóknak mögött.

Leselkedő magány leült mellém,
s elvitte álmaim hervadását,
boldogan szárnyalt az élet egén,
pengetve est húrján lágy dallamát.

Klotz Mária: olyan nem lehet

ha már nem leszel
magányosan üldögélek a kispadon
merengek a lágy napsütésben
és bódító illatodat szippantom

ha már nem leszel
előveszem a lila orgonás képet
simogatva körbeölelem
és könnyeimmel bekeretezem

ha már nem leszel
szemed éjsötétje velem marad
fájdalmas tekintetével ragyogtat
és tűzszikrákkal marogat

ha már nem leszel
koromhajadat csókkal fényesítem
ujjaim között szétterítem
és lélek dallal ékesítem

ha már nem leszel
kezem még a kezedet őrzi
szorítva el nem engedi
és bús magányomat legyőzi

ha már nem leszel
olyan nem is lehet soha
örökre belém kódoltalak
te áldott isteni csoda

Brauer Adrienn: Az utolsó kötet

Ha már nem hallod hangom,
S nem leszek szívednek oltalom,
Vedd kezébe könyvem,
Olvasd el verseim csöndben,
Bennük megtalálász, ha hiányzom,
Utazás ez, hosszú téli álom.

Majd elfogynak a sorok lassan,
Néhány könnycsepp hullik halkan,
S mire a kötet végére érsz,
Megfakul a rég festett kép,
Gyűrött lapok közt pihenő emlék él,
De a költemény már alszik, s vele én.

Szabó Eszter Helka: Hálózásod itt maradt

Örültem Judit levelének, de a tartalma meglepett. Az e-mail mindössze egyetlen mondatot tartalmazott: „Hálózásod itt maradt”. Egy hónapja aludtam nála a Dohány utcában. Lakása a harmadikon volt. A körfolyosó sarkától jobbra nyílt. Nekem az utcára néző nagyszobában jutott hely. Rémllett, hogy van ott egy pokróccal letakart heverő, szemközt a zongorával. Megteszi az is, mert lepedő és paplanhuzat volt nálam, a párnát meg igazán tudom nélkülözni. Szeptember elején ennyivel is beéri az ember. Miután átmásztam a papírdobozokon, mindent a helyén találtam. Tudtam, hogy Juditnak hálózásáka is van, kb. két éve, télen még abban aludtam a másik szobában. Rémlik, hogy piros színű hálózásák volt, és jó meleg. Judit akkor azt mondta, hogy az izraeli rokonaitól kapta. Egy hónap múlva, amikor nekem folytatódott a sulis, már gőze sem volt róla, hol lehet az a hálózásák. Azon a szeptemberi szerdán sem emlékezett rá.

Judit még a számítógépénél ült. Akkorra már ő is befejezte a közgazdasági szakértőként írt, határidős jelentését valamelyik cégről. Ilyenkor szoktunk nagyokat beszélgetni, de aznap mindketten fáradtak voltunk. Már nem rémlik, miről esett szó köztünk. Lezuhanyoztam a tágas fürdőszobában. Óriási volt a belmagassága, talán azért, mert abban a helyiségben nem fedték dobozhegyek a padlót. Kissé felfrissülve másztam fel a heverőre, és felkapcsoltam az állólámpát. Rikító, kék ruhaanyagra esett rézsút a fény. Közelebb hajoltam. Büntudattal még meg is tapogattam. Ujjam megérezte a pamutszerű anyag mögött valami puha bélést. Közelebb hajolva már láttam a fehér színű, műanyag zipzárt. Átkiabáltam a másik szobába a „felfedezésemet”. Judit sem aludt még.

- Nem tudom, mi az, de ha annyira tetszik, bontsd ki bátran! - javasolta nagylelkűen.

- Te mondtad - feleltem. Úgy éreztem magam, mint Jézus Pilátus előtt, noha senki sem vádolt semmivel. Nekiláttam kicsomagolni. Közben három másik doboz indult meg felém. Óvatosan visszatoltam őket a fal felé. Végre hozzáfértem ahhoz a tengerkék valamihez. Meglepődtem. Vas-tag, meleg, hosszú hálósák volt! Vadonatújnak tűnt. Kérdeztem, hogy kitől kapta ezt a pompás holmit? Fogalma sem volt róla. Azt mondta, esküszik, hogy nem tudja, de megalhatok benne, ha hideg a takaró. Megígértem, hogy odateszem a heverő végéhez, hadd lássa ő is, ha akarja. Sejtettem, hogy erre csak másnap, a nagy, reggeli rohanásban kerül sor, ha ki nem megy a fejemből. Esetleg később, ha ő el nem felejti, mint azt a piros izraeli holmit.

Juditnál - a káosz ellenére is - furcsa módon otthon éreztem magam, noha mindig csak a kertés házakat tekintettem otthonomnak. Ez a több mint tíz éve egyedül élő, nálam jóval idősebb nő már-már a barátnőm lett. Egyszer arra is rászántam magam, hogy megkérdezzem: hogy bírja egyedül? Erre azt a különös választ kaptam, hogy ő soha sincs egyedül, mert vele van Isten. A válasza után már röstelltem is tovább kérdezősködni, hiszen tudtam, hogy református vallású. Ő maga mondta évekkal ezelőtt, hogy reformátusnak keresztelkedett ki, amit rossz néven vett az édesanyja. A Szalag- és zsinórgyárban vezetőként dolgozó édesapja viszont megdicsérte önálló döntéséért. Talán egy kicsit irigyeltem is Juditot a mély hite és a határozottsága miatt, de akkor még beértem ennyi információval.

Egy debreceni üzleti konferencia után, a Csónakázó-tó padján ülve, egy beszélgetésünkből kikövetkeztettem, hogy hány éves. Mások előtt is titkolta a születési évét, mint egy filmsztár. Szokás szerint akkor sem mondott évszámot. Annyit mégis elárult, hogy aznap, augusztus 26-án van a szülinapja. Én rögtön ünnepelni akartam, mire ő lehűtött:

- Hagyjad csak, nem érdemes. Csúnya és kerek.

Láttam a szemén, hogy nagyon szomorú. A nyolcvanadik miatt? Vagy azért, mert előzőleg a holokauszt volt a közös témánk? Talán mégis az utóbbi. Előtte mondta el, hogy élete első külföldi útja nem az anyja el-

leni dacból vezetett Olaszországba, hanem a zsidómentő Perlasca miatt. A legjobb barátnőjének, aki rég meghalt már, egy „védett házban” sikerült túlélnie a vézskorszakot. Ő a gettóban bezzeg iszonyúan egyedül érezte magát, noha ott aztán nagyon zsúfoltan voltak.

- Éreznem kellett volna a testük melegét. Erősen... - tette hozzá sóhajtván. Úgy éreztem, mintha egy leheletnyi büntudat bujkálna a hangjában. Aztán élénken mesélt arról, hogy nem állt ám meg az élet! Ő középiskolás volt akkor, de a matematikatanára gyakran beszökött hozzájuk a gettóba, hogy őt plusz feladatokkal trenírozza. Már akkor, kisiskolásként is imádta a matematikát. Babi néni meg zongorázni tanította. De hogy kellett ahhoz hangszer! Elég volt a lerajzolt billentyűzet és a kotta is, na meg Babi néni csodálatos hangja. Sok dalt tanult így.

Hálából, hogy túlélte azokat a szörnyű időket, méghozzá a családjával együtt, 16 évesen maga jelent meg a Fasori Református Templomban. Nekem, a debreceninek még elmagyarázta, hogy talán tudom, hogy ez az a szecessziós stílusú épület, amit Árkay Aladár tervezett. Már a Monarchiában felépült a templom. Megszoktam, hogy Judit feje olyan, mint a lexikonok.

- A szüleid beleegyeztek? - kérdeztem bátortalanul, mert még emlékeztem valami nézeteltérésre köztük. Bólintott, hogy az apja rögtön áldását adta, s együtt voltak a ceremónián, ugyanis ő is úgy döntött, hogy felveszi a református keresztséget. Az anyja a zsidó vallás híve maradt haláláig. A szülei között egyetlen hangos szó sem esett erről. Neki, a tininek is megengedték, hogy látogassa a református istentiszteleteket. Aztán arról áradozott, mennyire szereti a Debreceni Református Kollégiumot és a Nagytemplomot.

Akkor azt hittem, kifűjt a beszélgetésünk, de a nálunk mindig korán ágyba bújó barátnőm mégis folytatta:

- Maradjunk még! Olyan jó most hallgatni a békákat! Nem az a süket csönd, ami az egyetem és a könyvtár után vár rám otthon...

Elhallgattam. Hiszen van tv-je. Rádiózni ugyan jobban szeret, ebben mindenképpen egyformák vagyunk. Isten... egy istennek szeretnie kell a csendet.

A VERSLISTA ÁLTAL KIÍRT NYÍLT PÁLYÁZATOS ÍRÁSOKBÓL...

- Istent csak a csendben lehet meghallani - jegyeztem meg bután. Szerencsére nem vette magára - vagy mégis?
- Igazad van - nyugtázta. Rövid időre mindketten elhallgattunk. Ő törte meg a békakuruttyolás monotóniáját.
- Tudod, a csend mégis olyan, hogy abba bele lehet örülni! Hiába veszed fel teljes hangerőre a ketyeréket, akkor is univerzálisan egyedül maradsz.

Tetszett ez az „univerzális”, mert talán mégsem lehet nagyobb magány a világúrnél. Hiába tudom, hogy van Isten. Beleborzongtam. Ő a világjárványra tért át, ami szerinte mindenkit magányossá tesz. Befelé fordulóvá. Megjegyezte még, hogy ennek nem feltétlenül így kellene lennie. Inkább keresnünk kellene egymás társaságát. Ő még a Facebook-ra is regisztrált, csak olyan nehéz ahhoz hozzászokni, a múltkor már azt sem tudta, milyen oldalra tévedt, a közösségi portál olyan, mint egy dzsungel, csak eltévedni lehet benne. Engem inkább egy labirintusra emlékeztet. Aztán jön Minótauros, a bikafejű, aki felfal. Borzasztó. Minótauros, a Covid-19.

Akkor, annál a tónál még nem tudtam, hogy ez lesz az utolsó hosszú beszélgetésünk. A szeptemberi találkozás már mindkettőnk számára rohanás volt. Ezt a második, majd a harmadik Covid-hullám hosszú, néma csöndje követte. Mindkettőnk lakásában ott volt a vonalas telefon, hát miért nem hívtuk egymást? Ha mobil volt a kezünkben, megcsörgethettük volna a másikat. Nekem kellett volna megcsörgetni, mert Judit spórolósabb természet volt nálam. Beosztott mindent, csak az ennivalóval bánt pazarlóan. Azzal is csak azért, mert sohasem tanult meg tiszteségesen főzni. Egyszer öt kiló borsót fagyasztott le egyben. Kétségbeesetten hívott, valamikor karácsony táján, hogy borsófőzeléket enne, de öt kilót képtelen lesz egymaga elfogyasztani. Óriási jégtömb lett belőle. Mondtam, nincs más hátra, mint a húsbárd, de pattogni fognak a jeges darabok szanaszét a konyhában, mint amikor léket vágnak a tavon. Megoldotta valahogy.

A márciusi halála után gondoltam csak bele az ő fájó magányába. Az egyetem fiatal tanársegédje pletykálta el a járvány miatti korlátozások feloldását követően, a Kozma utcai izraelita temetőben, a refor-

mátus szertartás szerint tartott búcsúztatás előtt, hogy Juditnak volt egy lánya. Két évvel korábban hunyt el, ugyanúgy rákban, mint Judit anyja és maga Judit is. Ráadásul a lánya búcsúztatója az emlékezetes debreceni konferencia előtt közel három hónappal történt, kora nyáron. Miért nem tudtam én erről? Ott zakatolt az agyamban, hogy „csúnya és kerek”. Vajon akkor a lányára gondolhatott? A tanársegéd, akinek azóta sem emlékszem a nevére, akin érződött, hogy nagyon szerette és tisztelte Juditot, magától adta meg a választ a kérdéseimre. Judit nem tartotta a kapcsolatot pedagógus lányával és viszont. Az okairól senki sem tud semmit, még a temetés megrendezője, Judit unokaöccse sem. Ő - agglegény révén - Judit szerint az egyetlen élő, még hozzá Gyöngyösön élő magyarországi rokona. A többiekét szétszórta a történelem a szélrózsa minden irányába: kit Izraelbe, kit Ausztráliába, kit az USA-ba, de élnek dán szigeten, sőt, egy svájci francia falucskában is. Ki mer most kimozdulni a járvány miatt? Így még jobban magára marad még a halál is.

Úgy elmerültem magamban, hogy alig vettem észre, mikor odalépett hozzám Judit jóképű unokaöccse, aki a halálhírről és a gyászszertartás időpontjáról értesített. Ő legalább rendszeresen látogatta azt a szerencsétlent. Bemutakoztunk, majd megkérdezte:

- Nos, elhoztad a hálósákosodat?

- Judité volt. Nem is értem, miért nem emlékezett rá.

- Tudod, Juditnak szelektív volt a memóriája. A teljes matek meg az összes cég adata ott volt a fejében, de a humán dolgok is. Kevesen ismerték úgy a főváros múltját, mint ő. Ugyanakkor néha a leghétköznapibb tárgyak helyére sem emlékezett.

- Tényleg, az anyakönyvi kivonatát hogy találtad meg? - kérdeztem, aztán gyorsan beharaptam a szám szélét. Ezt mégsem kellett volna. Az unokaöcs, Mózes azonban olyan jóságosan mosolygott, mint a szentek szoktak a templomi faszobrokon.

- Azt a kicsi, sötétbarna faládikában őrizte. Ott együtt volt az összes irat. Gyorsan ment minden.

Most már én is emlékeztem a ládikára. Egyszer onnan vett ki Judit valami igazolványfélét, aztán kulccsal gondosan visszazárta. Rémlik, hogy

abban tartotta a színházi látcsövét és a digitális fényképezőgépét, a Canont is. Emlékeim csak folytak, mint a láva a tűzhányók oldalán. Arra ocsúdtam, hogy Mózes a barátnőm utolsó napjait részletezi.

- Gyorsan elvitte szegényt a hasnyálmirigyrák. Szerintem a lánya halála volt az oka. Az az 54 év rettentően rövid élet. Lányfejjel szülte. Gondolom, annyit neked is elmondott, hogy sohasem ment férjhez. Állítólag a gyerek apja utolsó éves egyetemi hallgató volt, majd 56-ban Kanadába távozott. Juditnak még az egyetemi évfolyamtársai is zömmel külföldön élnek, ami még magányosabbá tette azt a szerencsétlent. A lánya is magára maradt. Ez volt az utolsó fényképe, nézd!

Alig hittem a szememnek! Mintha Juditot láttam volna harminc-negyven évvel fiatalabbnak! A haja, az arcvonásai, a tekintete... Nem mertem megkérdezni a magányuk valódi okait, bár Mózes célozgatott a Judit barátjának pénzsóvárságára. Ezek a titkok meglapulnak a föld alatt... hacsak... Lopva az órámra pillantottam. Mózes észrevette ezt. Rögtön megjegyezte:

- Sajnálom, most nem tudlak hazafuvarozni. Három földim is velem jött. Tele vagyunk. Magadnak kell megoldanod. Elhozhattad volna azt a hálózszakot. Debrecen mindentől messze van.

Mi történt? Ez gondolatolvasó? Debrecen egyébként nincs messze. Úgy kell nekem, hogy még nagyobb távolságot csináltam belőle, amikor nem tartottam Judittal szorosabb kapcsolatot. Október elején, amikor a levelet írta, mégis el kellett volna hoznom azt a hálózszakot. Lelkem egy darabjával a hálózszakom végleg ott maradt.

Szabó Veronika: Alkony

Sötétbe burkolószik a megkopott idő.

Sápadt arcán mélyülnek a ráncok.

Tárt karjával nem hívja jövő,

Búcsúznak az elfelejtett táncok.

Válláról lerakja rég cipelt terheit.

Görnyedt háttal magában üldögél.

Merengve idézi életút-képeit,
Fehérre festette szép haját a dér.
Homályos tükréből rémülten néz vissza,
Kupaknyi borát tán utoljára issza.
Harangja messziről, hosszan zúgva kondul,
Gyenge lábaival tipegősen indul.
Legszebbik ruháját még egyszer felveszi,
Elmélázik benne, utána leteszi.
Féltné őrzött titka lelkébe telepszik,
Örökre megvetett ágyába befekszik,
S mint óceánba megérkező ér,
Megérdemelt pihenésre tér.

Zapletál Márta: Hullámvasút alján

- Nézz fel az égre! A kékfestő mester művére.
 - Fölöttem, erre a falfehérre?
 - Menj ki egy órát a napra!
 - Melyikre? A szombatra?
 - Azt mondtad, szépek a növények a kertedben.
 - Ki tudja, talán ők is csak szenvednek.
 - Sajnálod magad? Nagyon?
 - Próbálok, de te sem hagyod.
 - Nekem is fáj, ha fáj neked,
- fogalmad sincs, mi az, amin keresztül megyek:
fáj, ha mozdulok,
fáj, ha lépek,
fáj, mikor fordulok,
fáj, hogy élek.
Sajnálom magam,
ha már nem sajnál senki.
„Mit rinyál ez itt”
- gondolják rólam,

s átlépnek rajtam,
unottan, sorban.

Valaki.

Valaki fogja meg a kezemet!
Valaki engedje, hogy szeressem!
Nem kell, hogy viszonszeressen.

A tenyeremből etetem.

Mosdatom és fürdetem.

Rossz kedvében megrúghat,
nem szólok egy szót sem majd.

Csendben leszek, nem sírok,
minden kívánságára ugrok.

Valaki,

valaki,

valaki!

Nincs körülöttem senki.

Horváth-Tóth Éva: Az az este

Hallgatom, ahogy a falóra mutatói sietősen kergetik egymást. Mivel sötét van, nem látok sokat, így azt sem tudom, hogy mennyi lehet az idő. Éjjel egy már elmúlt. Akkor néztem utoljára a kis szekrényen ketyegő vekkerre. Meglehetném, de igazából nem is akarom tudni. Hanyatt fekvé bámulom a plafont. Egy fénycsík van rajta. A függönyt nem jól húztam be, így a kinti világosságból ennyi kapott teret idebent. Az ablak előtti fák néha bele-belenyúlnak, amolyan rögtönzött árnyjáték az egész. Kedves kis előadás. Elmosolyodom.

Elképzelem, hogy milyen lehet kint az újhold. Csodás ezüst sarló, hegyes végekkel. Szinte kiharítja az égbolt ében vásznát. A csillagok bizonyára ragyogóak, lüktetők és szétszórt fénylő gyöngyökként tündökölnék fent. Milyen messze vannak! De van távolabbi is náluk. Erre a gondolatra kezem a mellettem lévő párnára teszem. Hideg. Mint kint az

este. Még tavasz van, ilyenkor nem ritka, hogy éjszakára nagyot hűl. A kert fái is fáznak, bár a barack kivételével mind jól viseli ezt a hőmérséklet-változást. Szinte hallom, ahogy puhán neszezve hajlongnak a feltámadó szél erejétől. Néha megzörren az ablak, ahogy a huzat ki-be járka rajta. Feljebb húzom magamon a takarót. A hideg párnát berántom alá, mellkasomra teszem és szorosan átölelem. Ropogva hálálkodnak benne a pelyhek, és hamarosan melegíteni kezdenek. Hallom, ahogy a szomszéd kutyája csaholni kezd. Talán sündisznó tévedt a kertjükbe, és összetalálkoztak. Mindenesetre mérgesnek tűnik és kitartónak is. Lujzira gondolok. A zsemleszín, kis termetű keverékre. Tizenhat évet élt. Télen veszítettem el, már csak ő volt itt nekem. Pótolhatatlan az ő hiánya is. Megfogadtam, soha többé nem lesz kutyám. Már nem. Különös, de néha, esténként hallani vélem, ahogy komótosan koppannak a körmei a konyha kövén, és olykor mintha ásítana vagy horkantana, ha zaj szűrődik be kintről. Tudom, hogy nincs itt, és mégis megszólítom: „No, Lujzikám, ki jön hát?” Azt is hallom, ahogy farkát csóválva dobol a padlón. De nem csak őt szoktam hallani. Újabban egyre többet érzékelek "odaátról". Többet, mint ebből a világból. Mondják is a szomszédok rám, hogy bolondos öregasszony lettem mostanra. Nem haragszom érte. Majd idővel megértenek, még ráérnek. Fialatok mind. Rájuk hagyom.

Én sem hittem sokáig az ilyesmiben. Lánykoromban egyenesen félttem a szellemeiktől, kísérteteiktől. De az idő nagy úr. Nemcsak az arcokon gyűr ráncokat. A lélek gyolcsát sem kíméli. Tép belőle, szaggat, máskor foldoz hozzá egy keveset, néha simít rajta. Ez a dolgok rendje. Nehéz volt elfogadnom azt is, hogy kell az a fránya járókeret. Morogtam, bosszankodtam eleget miatta. Mindig el tudtam látni a háztartást, főztem, kertet rendeztem, tiszta volt minden. Lehet, hogy lassabban haladtam, talán nem is sikerült olyan szépen megcsinálni a dolgokat, de mégis megvoltam. Egyedül.

Hm, egyedül. Hát különös egy szó, annyi szent. Olyan üresen, idegenül cseng nekem. Bezzeg a szerelem! Milyen eleven szócska! Milyen bájosan cseng! Én is voltam az. Sőt! Még most is szeretem az én Antalmat. Kilenc éve már. Kilenc hosszú éve. Nem panaszkodhatom. Igazán nem, hiszen előtte volt 57 csodálatos esztendőnk. Otthon, gyerekek, unokák,

dédunokák. Persze az évek múlásával már máshogy szerettük egymást. Óvón, féltőn, mélyen, olyan köteléssel, amit a földi lét vagy nemlét el nem téphet. Tele reménnyel minden éjjel, hogy hátha másnap is szerethetjük egymást. Most is érzem Antalom ölelését a derekam körül, mintha karja lenyomatot hagyott volna ott. Néha, mint ahogy ebben a pillanatban, a párnáját magamhoz szorítva, érezni vélem testének melegét, légvételeinek ritmusát. Épp, mint anyám tenyerének simítását a homlokomon vagy puha csókját az arcomon. Pár napja az a meggyőződésem, hogy ott ül az ágyam szélén, és aggódva néz rám, mint amikor gyerek voltam és magas láz gyötört. Nem tágított mellőlem. Most sem vagyok valami jól, napok óta nem eszem valami sokat, és a járókeret is hiába van, a nővérke nélkül fel sem tudok kelni innen.

Nem tudom, hány óra lehet. Sötét van. Eltűnt a plafonról az a különös fénycsík is. Talán a huzat lebbentette meg a függönyt és eltakarta. Ideje volna aludnom egy keveset. Kellemes a vánkos melege. Antalra emlékeztet. Őt öleltem így magamhoz, amikor fáztam. Érdekes, hogy egy idő után élettelen dolgokban kezdtem megtalálni azt, amit elveszítettem. Mennél nagyobb szeretettől fosztott meg a sors - vagy mondjuk ki, a halál -, annál jobban kezdtem a tárgyakhoz kötődni. Azokhoz a tárgyakhoz, amik rájuk emlékeztettek. A kedvenc fotel, ami üresen is úgy reccsen, mintha Antalom ülne benne. A kardigán, amit, ha magamra vettem, úgy ölelt át, mintha anyám karjának melege venne körbe. A pohár, amiben finomabbá vált a víz, mert apám is mindig abból itta. A téstát a piros konyharuhával takarom le, amíg kel, mert édesmama úgy tanította. Vagy a fekete nyelű kés, amivel édespapa vágta a szalonnát, jó ideje nekem is kedves eszközömmé vált a konyhában. Itt vannak mindig velem, ebben az örökké nagy csendben. Ebben a moccanatlan világban. Körülöttem. Bennem, a szokásaimban, a szívemben.

Most már tényleg alszom egy kicsikét. Talán a huzat tréfálkozik a függönnyel, mert az előbb sehol semmi fényt nem láttam, most pedig szinte elkápráztatja a szememet ez a hatalmas ragyogás. A fák ágai cinkosai lehetnek a szélnek, mert mintha Antal integetne nekem, és édesanya is ott üldögél egy hintaszékben édesapával a balján. A szívem tájékán

szétáradó melegséget érzek, szinte szárnyra kél benne a szeretet. Elmosolyodom. Kedves kis előadás. Olyan, mintha nekem is szárnyam nőne.

Murvai Vince Botond: 16 évesen a magányról

Dacolva keresed az ellent
Ellöksz magadtól mindent
Magadnak okozol hátrányt
Magadra zúdítva a magányt

Ki mint vet, úgy arat
Nincs mindig igazad
Ezt nem értve, ami vár
Az nem más, mint a magány

Adok neked négy erényt
Add tovább ezt az eszményt
Igazságosság, Bölcsesség,
Bátorság, Mértékletesség

Csak Jót s jól cselekedj
Környezeted segítsed
Ezáltal utad teljes lesz
Melyre büszke lehetsz

Félreértés ne essék
Legyen időd, ami "Én"
Egyedüllét kell, hiszen
Ilyenkor csak te leszel

Néha csillaggá kell válj
Amihez kell a magány
Lehet, hogy elszigetelt
De ragyog mások felett

Magány... ellen s barát
Te döntöd, mi rád vár
Minden cselekedet után
Ott leselkedik a magány

Mérsékelten a magány
Gondoskodó jó anyád
Bölcsesség lesz apád
Ki mindig vigyáz reád

Igazságosság a báty
Helyesen használd hát!
Édes öcséd a bátorság
Számomra ez is család

Add tovább az utókornak
Hagyd rájuk eme sorokat
Kegyetlen magányt nem leled
Lesz emlékezetes, örök életed

Zapletál Márta: A gonoszság elől nem menekülhetsz

Az emberi gonoszság elől nem menekülhetsz,
hiába is reménykedsz.
Költözhetsz patak mellé egy hegyi faházba,
viheted a reggelidet a verandára.
Gyönyörködhetsz a napfelkeltében
csörgedező patak zenéjére.
Melegedhetsz kandallótűz mellett estétként,
és soha többé nem kell nézned már tévét.
Kizárod a híreket és a külvilágot,
régóta már ez az álmod.

Az emberi gonoszság elől nem menekülhetsz,
utolér így is.

Szép lassan, komótosan gyökeret ereszt benned,
alattomosan tépázza meg elárvult lelked.

S egy nap majd arra ébredsz:

bántja szemed a felkelő nap fénye.

Fülsiketítő zaj lesz a patakcsobogás,

Kandalló tüze sem enyhíti a vacogást.

Keserű, mogorva remete válik majd belőled,
emberek és állatok is kitérnek előled.

Soha többé nem látod meg az ártatlanságot
egy csecsemő szemében,

nem bízol a szeretet erejében.

Rezzenéstelen arccal méregeted a szépséget.

S nem látod majd a különbséget,

mi tiszta, és mi romlott,

ki emel, és ki rombol.

Soha többé nem nevensz a vicceken,
nem melengeti szívedet már semmi sem.

Gyáva voltál, menekültél:

gonoszok nélkül, te magad is gonosz lettél.

Úzött vadként bolyongsz majd, amíg élsz,

istenti megbocsájtást ne remélj!

Ajánljuk a **VERSLISTA** YouTube csatornáját,
ahol több száz Verslistához kapcsolható írás videofelvételét
nézheted /hallgathatod meg: <http://youtube.hu/Verslista>

Ajánljuk a **Poéta Irodalmi Portált**: <http://poeta.hu>

*A Verslista honlapja:
<https://www.verslista.hu>*

*A Képzeld el... irodalmi folyóirat honlapja:
<http://www.kepzeldel.hu>*

*Az Irodalom Feketen-Fehéren c. folyóirat honlapja:
<http://poeta.hu/feketen-feheren>*

*A Poéta Irodalmi Portál honlapja:
<http://www.poeta.hu>*
